Høringsinnspill til forslag om ny lokal forskrift om båndtvang i Hustadvika kommune.

Saksnummer: 2026/2169

Vedrørende forslag om utvidet båndtvang til 20. september

Vi viser til forslag til ny forskrift om båndtvang i Hustadvika kommune og tilhørende utredning. Vi mener at kommunen ikke har tilstrekkelig grunnlag for å utvide den generelle båndtvangsperioden utover den nasjonalt fastsatte perioden fram til 20. august, og ber derfor om at lokal forskrift fastsetter båndtvang til og med **20. august**, i samsvar med hundelovens ordinære bestemmelser.

Kravet om nødvendighet og forholdsmessighet

Det kommer fram av saksutredningen at kommunen bare kan fastsette utvidet båndtvang innenfor rammene av hundeloven, og at båndtvang ikke skal fastsettes i større grad enn nødvendig. Videre understrekes det at hundens egenverdi, naturlige adferd og livskvalitet skal respekteres, og at bevegelsesfriheten til hund og hundeholder ikke skal begrenses mer enn nødvendig.

Etter vår vurdering dokumenterer ikke utredningen et faktisk behov for en generell båndtvang i hele kommunen fram til 20. september. Utredningen viser selv til at den ordinære båndtvangen fram til 20. august dekker hoveddelen av beitesesongen, og at det etter dette først og fremst er enkelte sauer som fortsatt befinner seg i utmark fram mot sanking.

Når det skal innføres restriksjoner som går utover den nasjonale hovedregelen, bør det foreligge et tydelig dokumentert behov. Vi kan ikke se at utredningen inneholder konkrete tall, registrerte skader eller andre opplysninger som begrunner problemer av et omfang som tilsier en generell utvidelse av båndtvangen i hele kommunen.

Hundelovens utgangspunkt bør veie tungt

Stortinget har gjennom hundeloven vurdert at den generelle båndtvangsperioden skal vare til og med 20. august. Denne perioden er fastsatt nettopp for å beskytte husdyr og vilt i den mest sårbare delen av året.

Når kommunen ønsker å innføre strengere regler enn lovens hovedregel, bør det kreves en særskilt begrunnelse. Utredningen peker på at felles sanketid normalt er andre helg i september, men viser samtidig at antallet dyr i utmark reduseres betydelig etter sanking. Utredningen erkjenner også at det ikke er mulig å fastsette båndtvang i perioder hvor husdyr ikke normalt går ute.

Etter vår vurdering er dette ikke tilstrekkelig grunnlag for å innføre en ekstra båndtvangsperiode på én måned for alle hundeeiere i hele kommunen.

Generell båndtvang i hele kommunen er et uforholdsmessig tiltak

Utredningen legger til grunn at utvidet båndtvang skal gjelde hele kommunen fordi det kan forekomme beitedyr utenfor organiserte beitelagsområder. Samtidig fremgår det at utfordringen primært gjelder enkelte områder med utmarksbeite og hovedsakelig sau.

Vi mener det blir uforholdsmessig å pålegge alle hundeeiere i hele Hustadvika kommune en ekstra måneds båndtvang når begrunnelsen er knyttet til deler av kommunen og til et begrenset antall dyr som ennå ikke er sanket. Dette gjelder særlig fordi hundeloven allerede stiller krav om at hunder utenom båndtvangsperioden skal holdes under forsvarlig tilsyn og kontroll, slik at de ikke jager eller forfølger husdyr eller vilt.

Ansvarlige hundeeiere er dermed også etter 20. august underlagt klare lovkrav.

Manglende dokumentasjon av behov

I utredningen vises det generelt til at løse hunder kan utgjøre en risiko for beitedyr, men det presenteres ingen dokumentasjon på omfanget av slike hendelser i Hustadvika kommune. Det er heller ikke vist til statistikk over skader på husdyr, klager eller andre konkrete forhold.

Når hundeloven samtidig krever at lokale forskrifter skal være nødvendige og rimelige, bør kommunen kunne dokumentere at problemet er av et slikt omfang at en generell innstramming er nødvendig.

Særlig om godkjente jakt- og prøvehunder.

Det bør også tas hensyn til at mange hunder som brukes til jakt, ettersøk og organisert trening har dokumenterte ferdigheter som reduserer risikoen for uønskede hendelser overfor husdyr. For fuglehunder kreves det sauerenhetsbevis for å kunne delta på mange prøver og aktiviteter, og hundene er dermed testet for å dokumentere at de ikke jager eller forstyrrer sau. Tilsvarende gjelder for mange drivende elghunder som brukes i organiserte prøver og jaktformer, hvor trening og oppfølging skjer under strenge krav til kontroll og lydighet.

Den foreslåtte utvidelsen av båndtvangen vil i praksis begrense mulighetene for trening, prøver og videreutvikling av slike hunder i en viktig del av trenings- og jaktsesongen. Dette gjelder selv om hundene er dokumentert sauereine og representerer en vesentlig lavere risiko for beitedyr enn det som legges til grunn for en generell forskrift.

Kommunens egen utredning understreker at begrensninger i hundehold ikke skal gå lenger enn det som er rimelig og nødvendig, og at hundens naturlige adferd og livskvalitet skal respekteres. Når hundeeiere allerede er underlagt et generelt aktsomhetskrav og krav om kontroll med hunden også utenfor båndtvangstiden, fremstår det som lite forholdsmessig å innføre en generell ekstra båndtvangsperiode som også rammer hunder med dokumentert sauerenhet

Konklusjon

Vi mener at forslaget om å utvide båndtvangen til 20. september ikke er tilstrekkelig begrunnet. Den ordinære båndtvangsperioden fram til 20. august ivaretar hensynet til husdyr og vilt i den viktigste delen av beitesesongen, og hundelovens generelle krav til aktsomhet og kontroll gjelder også etter denne datoen.

For hunder som har dokumentert sauerenhet gjennom godkjent sauerenhetsbevis, samt hunder som brukes til organisert jakt- og konkuransetrening, fremstår en generell utvidelse av båndtvangen som særlig urimelig. Kommunen bør derfor enten opprettholde ordinær båndtvang til 20. august eller vurdere særskilte unntak for hunder med dokumentert sauerenhet og tilsvarende dokumentert kontroll.

På denne bakgrunn ber vi om at forskriften fastsetter båndtvang i samsvar med hundelovens ordinære periode, det vil si **fra 1. april til og med 20. august**, og at forslaget om lokal utvidelse til 20. september tas ut av forskriften.

Mvh.

Fræna jeger- og fiskerforbund V/Hundeutvalget.